

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 11

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ 1994

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 11

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ 1994

Наукові записки Державного природознавчого музею НАН України.— Львів, 1994.— Т. 11.— 118 с.

У збірнику вміщено статті з питань зоології, ботаніки та екології, які містять матеріали досліджень на Розточчі, а також інформацію про ботанічні фонди музею і використання комп'ютерної техніки в ботанічних дослідженнях.

Для ґрунтових зоологів, орнітологів, ентомологів, екологів, ботаніків, працівників заповідників, національних парків, природознавчих і краєзнавчих музеїв.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Климишин О.С. (відповідальний редактор), Бокотей А.А. (відповідальний секретар), Дригант Д.М., Консмалова І.Б., Малиновський А.К., Меламуд В.В., Різун В.Б., Чорнобай Ю.М.

*Друкується за постановою вченої ради
Державного природознавчого музею
Національної Академії наук України*

Спонсор видання Львівська філія АТ "КІНТО"

ПЕРЕДМОВА

Збірники наукових праць музею почали видаватися з 1914 р. під назвою "Rozprawy i wiadomosci z muzeum im. Dzieduszyckich". З 1940 р. музей перейшов у відання Академії наук і з 1951 р. по 1962 р. було опубліковано 10 томів збірників під назвою "Наукові записки Науково-природознавчого музею АН УРСР". За рішенням вченої ради музею і за підтримкою Редакційно-видавничої ради НАН України цим випуском поновлюється видання "Наукових записок".

"Наукові записки" призначені для публікації результатів наукових досліджень, проведених у стінах музею або наближених до музейної тематики. Періодичність випуску, як правило, один раз на рік. Мова видання — українська. За рішенням редколегії окремі статті іноземних вчених, матеріали міжнародних нарад і конференцій, повідомлення міжнародного характеру тощо можуть публікуватись на інших, поширених у світі мовах. При цьому додається резюме українською мовою. Окремі випуски "Наукових записок" можуть мати тематичний характер.

Основні завдання "Наукових записок":

- оперативне публікування результатів наукових досліджень, матеріалів з історії наукових підрозділів та колекцій, праць з музейного природознавства, експозиційно-фондової роботи тощо;
- поширення наукової інформації про природознавчо-музейну роботу в Україні та за її межами;
- науково-просвітницьке поширення знань з фундаментальних розділів природознавства, охорони природи, а також музейно-колекційної справи, таксидермії тощо;
- послідовна систематизація знань про унікальні об'єкти природи західного регіону України;
- рекламно-інформаційна діяльність в галузі природокористування, екології, охорони природи, екологічного виховання.

Більшість статей 11 тому містять матеріали комплексних

наукових досліджень цікавого у багатьох відношеннях фізико-географічного регіону Розточчя і присвячені 10-річчю створення Державного заповідника "Розточчя". В інших статтях наводяться відомості про наукові фонди музею і застосування комп'ютерних методів у ботанічних дослідженнях.

Відповідальний редактор

А.А. Бокотей

ВИДОВИЙ СКЛАД І ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОРНИТОФАУНИ М. ЛЬВОВА

Місто Львів розташоване на території Розточчя, яке є частиною Головного Європейського вододілу, що визначає певні географічні і пов'язані з ними орнітологічні особливості. По-перше, місто знаходиться на значній висоті над рівнем моря (300-400 м), що утруднює проникнення в нього рівнинних видів. По-друге, через місто не протікають великі ріки, що спричинює відсутність багатьох навколородних птахів. Невелика річка Полтва, на якій побудований Львів, давно перетворена на міський колектор стоків. Влітку вона не відіграє суттєвого значення в житті птахів, сюди лише зрідка прилітають годуватися ворони: галка (*Corvus monedula*), сіра ворона (*C. cornix*), гайворон (*C. frugilegus*), сорока (*Pica pica*). Зате взимку тут формується дуже цікавий і своєрідний орнітокомплекс. Поряд з видами, котрі часто зимують на рівнині — звичайний (*Larus ridibundus*) та сивий (*L. canus*) мартини, крижень (*Anas platyrhynchos*), попелюх (*Aythya ferina*), в окремі зими трапляються птахи суто перелітні, які взимку в регіоні ніколи не зустрічаються — баранець (*Gallinago gallinago*), польовий жайворонок (*Alauda arvensis*), лісова тинівка (*Prunella modularis*).

Львів займає площу 155 км². У ньому налічується більше 10 великих парків, лісопарків і цвинтарів. Загальна площа зелених насаджень складає біля 3700 га [23].

Незважаючи на те, що в різний час у Львові працювало багато відомих орнітологів, до останнього часу не складений фауністичний список птахів міста. Дослідження обмежувалися лише особливостями біології та поведінки окремих видів та груп птахів під впливом сильного антропогенного пресу [5].

На основі матеріалів фондових колекцій Державного природознавчого музею Національної Академії наук України,

polonicus) оказались новыми для фауны Украины. Их краткие описания приведены в работе. Особо следует отметить, что росточанская популяция *P. auritus* отличается от типового материала менее обособленной губной областью и, в среднем, слабее развитыми губными папиллами, а также относительно короткими гонадами, в которых содержится не более расположенных в один ряд ооцитов, против 10 согласно рисунку первоописания. Приведены данные об изменении численности отдельных видов в сукцессионном ряду растительных ассоциаций.

A.S. Susulovsky

PREDACEOUS NEMATODES (*MONONCHIDA*, *NEMATODA*) OF THE BOTTOMLAND MEADOW ZALYVKY IN "ROZTOCHIA" PRESERVE

The present article gives a sketch of predaceous nematodes (*Mononchida*) of the bottomland meadow Zalyvky. Seven species were extracted. Four of them, such as *Coomansus menze*, *Prionchulus auritus*, *P. punctatus* and *Mylonchulus polonicus* proved to be new for the fauna of Ukraine. Short descriptions and figures are added. Roztochias' population *P. auritus* differs from the type form of this species by less strongly developed labial papillae and relatively shorter gonads with ovaries, which content not more than five oocytes arranged in single row (10 in type population). Variations in number of *Mononchida* species in accordance with plant successions are given.

УДК 595.762.12 (477.87)

В.В. Різун

МАТЕРІАЛИ ДО ФАУНИ ЖУЖЕЛИЦЬ (*COLEOPTERA*, *CARABIDAE*) РОЗТОЧЧЯ І ПРИРОДНОГО РАЙОНУВАННЯ ЗАХОДУ УКРАЇНИ

Розточчя — горбисте пасмо на заході України і південному сході Польщі, яке простягається, приблизно, на 180 км. У межах України його довжина 60-70 км (від Львова до Рави-Руської), а у межах Польщі — 110 км. Розточчя є північно-західним продовженням Подільської височини і з'єднує її з Люблінською височиною (*Wyzyna Lubelska*). З північного сходу до Розточчя в Україні прилягає Мале Полісся, яке продовжується і відповідає Рубужю (*Pobuzze*) в Польщі. З південного заходу Розточчя з'єднує з Сандомирською низовиною (*Kotlina Sandomierska*) у Польщі і з Передкарпаттям (? — Р.В.) в Україні. Якщо звернути увагу на північно-східну межу Передкарпаття [1, 2], яка зображена незавершеною лінією у північно-західному напрямку від Карпат, то стає очевидним, що вона має бути змінена і проходити між Надсянським і Сянсько-Дністровським природними районами по умовній лінії від Дністра на північний захід до Судової Вишні і далі на Мостиська і Перемишль. А Надсянський район (Надсянська рівнина) має бути вилучений з Передкарпаття і повинен розглядатися як складова частина сандомирської низовини.

Геологічна будова, рельєф поверхні, рослинність дозволяють поділити у пасмі три частини: Західне Розточчя, Середнє Розточчя — обидва у Польщі, і Східне Розточчя — майже повністю на території України [8, 10]. Межа між Західним і Середнім Розточчям проходить по долині ріки Вепш (*Wieprz*) від Цибжешина (*Szczebrzeszyn*) до Звезжиньця (*Zwierzyniec*) і далі у південно-західному напрямку вздовж шосе Звезжинец — Біл гора (*Bilgoraj*) до місцевості Чарнисток (*Czarnystok*); межа між Середнім і Східним Розточчям проходить по умовній лінії Руда

В.В. Різун, 1994

Рожанецька (Ruda Rozaniecka) — Любича Крулевська (Lubycza Królewska) [8].

Абсолютні висоти Розточчя 240-397 м, воно густо розчленоване долинами річок і ярами завглибшки 50-100 м. Від навколишньої рівнини Розточчя відрізняється нижчими температурами (пересічна річна 7,2° С, весною 7,2° С, літом 16,7° С, восени 7,5° С, зимою -3,1° С), вищою кількістю опадів (до 700-720 мм). Сніговий покрив тут утримується біля 100 днів, а на прилеглих теренах — біля 80 днів.

Оскільки Розточчя лежить на межі Західної і Східної Європи, це спричиняє перехідний характер його рослинності і тваринного населення. Зелісненість Західного Розточчя — 20% Середнього — 43%, Східного — 20-60% [1, 8]. Найрозповсюдженіші — міщані буково-соснові, буково-ялицеві, соснові, буково-ялицеві і букові ліси — в основному, на вершинах і верхніх частинах схилів; нижче ростуть дубово-грабові, дубові, долинах — дубово-соснові, соснові і в заплавах рік — вільхові ліси [6]. По території Розточчя проходить північно-східна границя ареалу бука і південна — сосни. У Середньому Розточчя створено Розточанський Парк Народовий (Roztoczanski Park Narodowy (RPN)), а у Східному Розточчі — державний заповідник "Розточчя".

Карабідофауна Розточчя вивчена порівняно краще, ніж сусідніх районів. Ж. Круль [5] в околицях смт Івано-Франкове (Янів) виявив 139, М. Ломницький [7] в околицях Львова і смт Івано-Франкове — 212, Ш. Тененбаум [9] у Замоїському воєводстві — 186, Б. Бураковський, М. Мрочковський, Я. Стефаньська [3, 4] у польській частині Розточчя — 227 видів жужелиць. Всього було вказано біля 250 видів.

Матеріал зібрано у Польщі в Замоїському воєводстві в кінці червня 1990 р. у Західному, Середньому (RPN) і Східному Розточчі. Крім цього опрацьовані збори з ґрунтових пасток, які функціонували з кінця квітня до кінця червня 1990 р. у RPN. Результати подані в таблиці. Умовні позначення місць збору матеріалу наведені нижче:

А — 26.VI.1990 р. Західне Розточчя, ок. м. Замосць, ок. с. Конти 1 (Katy 1), охоронна смуга RPN, світла діброва.

Результати зборів жужелиць у Польському Розточчі

Види	Західне Розточчя		Середнє Розточчя								Ск. Розточ.
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
<i>Carabus</i>											
<i>arvensis</i> Hrbst.	—	—	140	61	42	92	60	—	—	—	
<i>convallatus</i> Ill.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
<i>convexus</i> F.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
<i>coriaceus</i> L.	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	
<i>debratus</i> Payk.	—	—	13	22	2	—	—	3	—	—	
<i>fortensis</i> L.	—	—	—	4	—	—	—	2	—	—	
<i>funeralis</i> Duft.	—	—	5	9	35	—	—	—	2	1	
<i>violaceus</i> L.	—	—	—	—	—	2	1	—	2	—	
<i>Cychrus</i>											
<i>parvulus</i> (L.)	1	—	4	2	3	—	—	—	2	—	
<i>leleus</i> Frol.	—	—	5	1	1	—	2	—	—	—	
<i>terminatus</i> (Hellw.)	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	
<i>submarginatus</i> (Duft.)	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
<i>Notiophilus</i>											
<i>biguttatus</i> (F.)	—	—	—	5	—	—	—	1	—	—	
<i>pubescens</i> (Duft.)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
<i>Loricera</i>											
<i>albicornis</i> (F.)	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
<i>Epaphius</i>											
<i>ocellatus</i> (Payk.)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Trechus</i>											
<i>quadristriatus</i> (Schrnk.)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Asaphidion</i>											
<i>flavipes</i> (L.)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
<i>Bembidion</i>											
<i>lanipros</i> (Hrbst.)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>nitidulum</i> (Mrsch.)	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Patrobus</i>											
<i>strabus</i> (Strom)	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Stomis</i>											
<i>unicatus</i> (Panz.)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Poecilus</i>											
<i>variegatus</i> (L.)	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	
<i>Pterostichus</i>											
<i>ethiops</i> (Panz.)	—	—	1	2	2	16	3	—	—	—	
<i>strabus</i> (Strom.)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
<i>viridis</i> (Schall.)	—	—	8	1	13	3	2	1	1	—	
<i>longipunctatus</i> (F.)	1	3	94	18	118	41	20	3	4	3	
<i>Chaetichus</i> Heer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
29	<i>strenuus</i> (Panz.)	—	—	—	—	—	—	—	7	—	
30	<i>melanarius</i> Ill. Abax	2	—	96	11	—	—	—	—	—	
31	<i>carinatus</i> (Duft.)	—	3	51	11	26	—	—	1	1	
32	<i>parallelepipedus</i> (Pill.et Mitt.)	—	1	122	4	1	—	1	—	—	
33	<i>parallelus</i> (Duft.) Molops	4	5	34	—	—	—	—	—	—	
34	<i>piceus</i> (Panz.) Agonum	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
35	<i>assimile</i> (Payk.) Platyderus	—	5	13	3	3	—	—	—	—	
36	<i>rufus</i> (Duft.)	—	—	1	1	3	—	—	—	1	
37	<i>plebeja</i> (Gyll.) Curtonotus	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
39	<i>aulicus</i> (Panz.) Acupalpus	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
40	<i>flavicollis</i> (Strm.) Harpalus	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
41	<i>natus</i> (L.)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	
42	<i>progrediens</i> Schaub.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	
43	<i>quadripunctatus</i> Dej. Badister	—	—	3	2	2	—	—	—	1	
44	<i>lacertosus</i> Strm.	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
	Всього:	виді	6	10	21	22	13	7	8	15	10
		екземпляри	9	28	597	166	251	156	90	34	16

В — 26.VI.1990 р. Західне Розточчя, ок. м. Звезинец, у Слічни дул (Jeliczny dul), охоронна смуга RPN, яр в буковому ялицевому лісі.

С — 24.IV-21.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец RPN, ур. Яру гі, квартал 24, буковий праліс.

Д — 24.IV-21.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец RPN, ур. Яруг і, квартал 13, липово-грабовий ліс.

Е — 27.IV-22.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец RPN, ур. Стокова г ура, ялицевий ліс з ялиною і буком.

Ф — 24.IV-22.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец RPN, ур. Кру глік, квартал 195, сосняк чорницевий.

Г — 24.IV-22.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец RPN, ур. Кру глік, квартал 196, сосняк багновий.

Н — 24.IV-21.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец

ур. Кособуди Бур, волога лука осокова.

І — 27.VI.1990 р. Середнє Розточчя, ок. м. Звезинец, RPN, ур. Вукова гура, ялицево-буковий ліс.

Ј — 25.VI.1990 р. Східнє Розточчя, Замойське воеводство, ур. м. Гребенне, ок. с. Седліска, грабняк барвінковий.

Висловлюю щирю подяку А.Ліані (A. Liana) і В.Міколайчику (V. Mikolajczyk) з Інституту зоології Польської АН (Варшава) за надані для опрацювання матеріали.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Географічна енциклопедія України.— К.: "Українська енциклопедія" ім. М.П.Бажана, 1993.— Т.3: П-Я.— 480 с.

Геренчук К.І., Койнов М.М., Цись П.М. Природно-географічний поділ Львівського та Подільського економічних районів.— Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1964.— 221 с.

Burakowski B., Mroczkowski M., Stefanska J. Katalog fauny Polski. Cz.23. Chrzaszczce (Coleoptera), Biegaczowate — Carabidae. Cz.1.— Warszawa: Panstwowe wyd-wo naukowe, 1973.— 2.— 233 s.

Burakowski B., Mroczkowski M., Stefanska J. Katalog fauny Polski. Cz.23. Chrzaszczce (Coleoptera), Biegaczowate — Carabidae. Cz.2.— Warszawa: Panstwowe wyd-wo naukowe, 1974.— 3.— 430 s.

Krol Z. Fauna koleopterologiczna Janowa pod Lwowem // Sprawozdanie Komisji Fizyjograficznej.— Krakow, 1877.— 11.— 8, 33-63.

Liptec W. Roslinnosc Roztoczanskiego Parku Narodowego // Roztoczanski Park Narodowy.— Lublin: Krajowa Agencja Wydaw., 1985.— S. 18-25.

Lomnicki M. Fauna Lwowa i okolicy. I. Chrzaszczce (Coleoptera) (Tegoskrzydly). Cz.1 // Sprawozdanie Komisji Fizyjograficznej.— Krakow, 1890.— 25.— S. 141-217.

Stolarczyk S. Roztocze Srodkowe.— Warszawa: Wyd-wo PTTK "Kraj", 1984.— 128 s.

Tenenbaum Sz. Chrzaszczce (Coleoptera) zebrane w Ordynacji Zamojskiej w gub. Lubelskiej // Pamietnik Fizyjograficzny.— Warszawa, 1913.— 21, № 3.— S. 1-72.

10. Wilgat T. Geograficzna charakterystyka Roztocza
Roztoczanski Park Narodowy.— Lublin: Krajowa Agencja
Wydawnicza, 1985.— S. 3-6.

B.B. Rizun

МАТЕРИАЛЫ К ФАУНЕ ЖУЖЕЛИЦ (COLEOPTERA
CARABIDAE) РОСТОЧЬЯ И ПРИРОДНОМУ РАЙОНИРОВАНИЮ
ЗАПАДА УКРАИНЫ

Приведен список 44 видов, собранных в 1990 г. в Польше
Западном, Среднем (Розточански Парк Народовы) и Восточном
Росточье. Предложено исключить Надсянский природный район
из Предкарпатья (Украина), поскольку он является составной
частью Сандомирской равнины (Польша). Граница между
Надсянским районом и Предкарпатьем проходит по условной
линии от долины Днестра в северо-западном направлении
г.Судова Вишня и далее на Мостиска и Перемышль.

V.B. Rizun

MATERIALS ON THE CARABID BEETLES (COLEOPTERA
CARABIDAE) FAUNA OF ROZTOCHIA AND NATURE REGION
DIVISION OF WEST OF UKRAINE

The list of 44 carabid beetles species of Western, Middle (Roztoch
National Park) and Eastern Roztochia is given. Elimination
Nadsians'kyi nature region from Ciscarpathians (Ukraine) and
annexation as a part of Sandomierz plain (Poland) is proposed.
border between the Nadsians'kyi region and Ciscarpathians
along the provisory line from Dnister valley towards NW to Sud
Vyshnia — Mostys'ka and Przemys'l.

УДК 595.765

П. Яницький

ФАУНА ЗЛАТОК (COLEOPTERA, BUPRESTIDAE) РОЗТОЧЬЯ

Еколого-географічний регіон Розточчя простягається від Львова на
захід до Любліна (Польща). Характеризується сильно
вираженим рельєфом, з підвищенням на 100 — 170 м над
рівнем сусідніх долин; максимальна висота досягає 400 м над
рівнем моря. Регіон є вододілом між басейнами Дністра та Вісли.

Вивчення фауни жуків Розточчя розпочалося ще в середині
минулого століття. З перших досліджень заслугою є уваги праці
Ж. Круля [4], в якій він, поряд з іншими родинами жуків, вказує
1 видів златок, зібраних в околицях Янова (таблиця).
Ломницький [5-9] вказує для околиць Львова, зокрема, також і
Янова, 30 видів златок (таблиця). З вказаних у праці Ж. Круля в
сього списку відсутні 2 види: *Buprestis rustica* і *Agrilus alutaceus*.
Лаворко [1] ставить під сумнів знахідку в околицях Янова
Agrilus subauratus.

В.Бураковський, М.Мрочковський, Я.Стефанська [3]
назвали для фауни польського Розточчя 30 видів (таблиця).

На підставі колекційних матеріалів ДПМ НАН України
(Львів), власних зборів і літературних даних для фауни Розточчя
встановлено 51 вид златок, з яких чотири (*Dicerea furcata*, *Agrilus
yampiensis*, *Alineola*, *A.obscuricollis*) вперше вказані для регіону.
Більшості видів трапляються в регіоні з першої декади
липеня до третьої декади липня.

Як видно з таблиці, більшість златок, відомих з території
Розточчя, є потенційними шкідниками лісових порід. Так, на дубі
трапляється 12 видів, на сосні і інших хвойних — 13 видів, на
липових видах верби — 7 видів, на березі — 4 види, на осиці — 3
види, на липі, грабі, жимолості, вільсі і ліщині — по 1 виду.
Anthaxia nitidula завдає шкоди плодовим деревам. Виноград
шкодує *Agrilus dera-so-fasciatus*. Крім того, декілька видів
розточчя трапляється на різних видах кущів і трав.

5. Зозулин Г.М. Исторические свиты растительности Европейской части СССР // Ботан. журн.— 1973. — 58, № 8.— С. 1081-1092.
6. Камелин Р.В. Флорогенетический анализ естественной флоры горной Средней Азии.— Л.: Наука, 1973.— 354 с.
7. Камелин Р.В. Курхистанский округ горной Средней Азии.— Л.: Наука, 1979.— 117 с.
8. Малиновский А.К. Монтанный элемент флоры Украинских Карпат.— К.: Наук. думка, 1991.— 240 с.
9. Шеляг-Сосонко Ю.Р., Дидух Я.П. Ялтинский горно-лесной государственный заповедник.— К.: Наук. думка, 1980.— 184 с.
10. Шмидт В.М. Статистические методы в современной флористике.— Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1980.— 175 с.

А.К. Малиновский, И.Г. Бронштейн

ПРИМЕНЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-ПОИСКОВЫХ ПРОГРАММ В БОТАНИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Излагаются основные задачи, принципы построения и работы информационно-поисковой программы — база данных "Флора". Приведены предварительные результаты анализа программного материала по изучению дифференциации растительного покрова, структуры и эволюции флоры.

А.К. Malynovskyi, I.G. Bronshtein

THE APPLICATION OF INFORMATION RETRIEVAL PROGRAMMES IN BOTANICAL INVESTIGATIONS

The main problems, principles of building and operation of the information retrieval programme — data-base "Flora" — are stated and preliminary results of programme material analysis are cited. This material is about differentiation of plant cover, structure and evolution of flora.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕНИЯ РУКОПИСЕЙ

1. Матеріали приймаються українською мовою, в окремих випадках, які обумовлені в Положенні про "Наукові записки", іншими мовами з резюме українською мовою.

2. Основні розділи — "Зоологія", "Ботаніка", "Екологія", "Палеонтологія", "Музеєзнавство", "Наукові фонди", "Інформатика", "Нові види", "Сторінки історії музею".

3. Обсяг рукописів — до одного друкованого аркуша (разом з ілюстративним матеріалом, таблицями, списком літератури).

4. Рукописи приймаються у двох екземплярах друкованими через два інтервали по 60-65 знаків у рядку, не більше 30 рядків на сторінці, на стандартному папері або записані на дискетах у супроводі текстового роздруку.

5. При оформленні статей слід дотримуватись таких правил:

- індекс УДК (зліва);
- ініціали авторів і прізвища;
- заголовок;
- заголовки і підзаголовки слід відокремлювати від основного тексту зверху і знизу трьома інтервалами;
- текст статті, таблиці, список літератури, підписи до рисунків, резюме (до 0,5 сторінки) російською і англійською мовами;
- список літератури наводиться згідно абетки, спочатку розміщується література українською й російською мовами, а потім — роботи на мовах з латинською абеткою. В тексті у квадратних дужках зазначається цифра, що відповідає номеру цитованого джерела в списку літератури.

6. Кількість графічного матеріалу має бути мінімальною. Фотографії виготовляються у двох екземплярах на білому глянцевому папері; вони мають бути контрастними, рисунки — чіткими, графіки і діаграми зроблені чорною тушшю. На звороті другого екземпляра фотографій і рисунків проставляється їх порядковий номер, пишеться прізвище першого автора, зазначається де верх і низ.

Підписи до рисунків подаються на окремому аркуші. В

них наводяться: а) назва рисунка; б) пояснення значення всіх кривих, літер, цифр та інших умовних позначень. У підписах до мікрофотографій вказується збільшення (окуляр, об'єктив).

Мікрофото слід подавати розміром 69 (58) см.

7. Місце, де в тексті є перше посилання на рисунок або таблицю, відмічається на лівому полі квадратом, проставляється номер рисунка або таблиці.

8. Латинські назви видів при першому згадуванні наводяться повністю. Далі — літера роду і видова назва без прізвища автора виду. Якщо у статті є великі спеціальні списки тварин або рослин чи таблиці з прізвищами авторів, то у тексті назви видів вказуються без авторів.

9. При описі нових видів слід користуватися правилами для авторів, викладеними в журналах Національної Академії наук.

10. Список літератури друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

11. Оформлення списку літератури:

а) для книг і монографій вказуються прізвища та ініціали авторів, назва видання, місто, видавництво, рік, загальна кількість сторінок;

б) для статей, опублікованих в журналах і вісниках, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), перша й остання сторінки;

в) для статей, опублікованих в збірниках праць, тез та інших книг, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті, назва збірника, місце видання (місто, видавництво), рік, випуск, перша й остання сторінки.

12. Наукові статті, що містять матеріали оригінальних досліджень, подаються в редколегію з двома рецензіями (одна — від музею, друга — від науковців сторонніх організацій).

З М І С Т

Передмова 3

Зоологія

<i>Бокотей А.А.</i> Видовий склад і чисельність птахів м. Львова	5
<i>Гузій А.І., Бокотей А.А.</i> Звичайний мартин (<i>Larus ridibundus</i> L.) у верхів'ї ріки Верещиця	16
<i>Сверлова Н.В.</i> Фауна двопарноногих багатоніжок (<i>Diplopoda</i>) м.Львова та його околиць	21
<i>Меламуд В.В.</i> Фауна панцерних кліщів (<i>Acariformes, Oribatei</i>) заплави ріки Верещиця	28
<i>Суцуловський А.С.</i> Хижі нематоди (<i>Mononchida, Nematoda</i>) урочища Заливки заповідника "Розточчя"	33
<i>Різун В.Б.</i> Матеріали до фауни жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) Розточчя і природного районування заходу України	41
<i>Яницький Т.П.</i> Фауна златок (<i>Coleoptera, Vuprestidae</i>) Розточчя	47
<i>Харамбура Я.Й.</i> Личинки вищих комах в ґрунтах заповідника "Розточчя"	51

Ботаніка

<i>Жижин М.П., Кузярін О.Т.</i> Тенденції поведінки видів судинних рослин "Червоної книги України" в зонах впливу підземних водозаборів Розточчя	56
<i>Климишин О.С.</i> Стан популяцій реліктових трав'яних рослин на Розточчі	65
<i>Малиновський А.К.</i> Аналіз сучасного поширення реліктових видів у вирішенні питань історії флор	69

Екологія

<i>Чорнобай Ю.М., Залецька О.Ю.</i> Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя	76
<i>Чорнобай Ю.М., Харамбура Я.Й., Щербакова О.М.</i> Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя	86

Музейні фонди

<i>Климишин О.С., Кулик Т.Г.</i> Структура і стан ботанічних фондів Державного природознавчого музею.....	93
---	----

них наводяться: а) назва рисунка; б) пояснення значення всіх кривих, літер, цифр та інших умовних позначень. У підписах до мікрофотографій вказується збільшення (окуляр, об'єктив).

Мікрофото слід подавати розміром 69 (58) см.

7. Місце, де в тексті є перше посилання на рисунок або таблицю, відмічається на лівому полі квадратом, проставляється номер рисунка або таблиці.

8. Латинські назви видів при першому згадуванні наводяться повністю. Далі — літера роду і видова назва без прізвища автора виду. Якщо у статті є великі спеціальні списки тварин або рослин чи таблиці з прізвищами авторів, то у тексті назви видів вказуються без авторів.

9. При описі нових видів слід користуватися правилами для авторів, викладеними в журналах Національної Академії наук.

10. Список літератури друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

11. Оформлення списку літератури:

а) для книг і монографій вказуються прізвища та ініціали авторів, назва видання, місто, видавництво, рік, загальна кількість сторінок;

б) для статей, опублікованих в журналах і вісниках, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), перша й остання сторінки;

в) для статей, опублікованих в збірниках праць, тез та інших книг, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті, назва збірника, місце видання (місто, видавництво), рік, випуск, перша й остання сторінки.

12. Наукові статті, що містять матеріали оригінальних досліджень, подаються в редколегію з двома рецензіями (одна — від музею, друга — від науковців сторонніх організацій).

З М І С Т

Передмова 3

Зоологія

<i>Бокотей А.А.</i> Видовий склад і чисельність птахів м. Львова	5
<i>Гузій А.І., Бокотей А.А.</i> Звичайний мартин (<i>Larus ridibundus</i> L.) у верхів'ї ріки Верещиця	16
<i>Сверлова Н.В.</i> Фауна двопарноногих багатоніжок (<i>Diplopoda</i>) м.Львова та його околиць	21
<i>Меламуд В.В.</i> Фауна панцерних кліщів (<i>Acariformes, Oribatei</i>) заплави ріки Верещиця	28
<i>Суцуловський А.С.</i> Хижі нематоди (<i>Mononchida, Nematoda</i>) урочища Заливки заповідника "Розточчя"	33
<i>Різун В.Б.</i> Матеріали до фауни жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) Розточчя і природного районування заходу України	41
<i>Яницький Т.П.</i> Фауна златок (<i>Coleoptera, Vuprestidae</i>) Розточчя	47
<i>Харамбура Я.Й.</i> Личинки вищих комах в ґрунтах заповідника "Розточчя"	51

Ботаніка

<i>Жижин М.П., Кузярін О.Т.</i> Тенденції поведінки видів судинних рослин "Червоної книги України" в зонах впливу підземних водозаборів Розточчя	56
<i>Климишин О.С.</i> Стан популяцій реліктових трав'яних рослин на Розточчі	65
<i>Малиновський А.К.</i> Аналіз сучасного поширення реліктових видів у вирішенні питань історії флор	69

Екологія

<i>Чорнобай Ю.М., Залецька О.Ю.</i> Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя	76
<i>Чорнобай Ю.М., Харамбура Я.Й., Щербакова О.М.</i> Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя	86

Музейні фонди

<i>Климишин О.С., Кулик Т.Г.</i> Структура і стан ботанічних фондів Державного природознавчого музею.....	93
---	----

Інформатика

Малиновський А.К., Бронштейн І.Г. Застосування інформаційно-пошукових програм в ботанічних дослідженнях 98

Правила оформлення рукописів 113

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие 3

Зоология

Бокотей А.А. Видовой состав и численность птиц г. Львова 5

Гузий А.И., Бокотей А.А. Озерная чайка (*Larus ridibundus* L.) в верховье реки Верещица 16

Сверлова Н.В. Фауна двупарноногих многоножек (*Diplopoda*) г. Львова и его окрестностей 21

Меламуд В.В. Фауна панцирных клещей (*Acariformes, Oribatei*) поймы реки Верещица 28

Сусуловский А.С. Хищные нематоды (*Mononchida, Nematoda*) урочища Заливки заповедника "Росточье" 33

Ризун В.Б. Материалы к фауне жуужелиц (*Coleoptera, Carabidae*) Росточья и природному районированию запада Украины 41

Яницкий Т.П. Фауна златок (*Coleoptera, Buprestidae*) Росточья 47

Харамбура Я.Й. Личинки высших насекомых в почвах заповедника "Росточье" 51

Ботаника

Жижин Н.П., Кузярин А.Т. Тенденции поведения видов сосудистых растений "Красной книги Украины" в зонах влияния подземных водозаборов Росточья 56

Климишин А.С. Состояние популяций реликтовых травяных растений на Росточье 65

Малиновский А.К. Анализ современного распространения реликтовых видов в решении вопросов истории флор 69

Экология

Чернобай Ю.Н., Залецкая О.Ю. Органохимическое и гумусное состояние подстилок в ведущих типах лесов Росточья 69

Чернобай Ю.Н., Харамбура Я.Й., Щербакова О.Н. Динамика сообществ фитосапрофагов в опаде лесов Росточья 86

Музейные фонды

Климишин А.С., Кулик Т.Г. Структура и состояние ботанических фондов Государственного природоохранного музея 93

Інформатика

Малиновський А.К., Бронштейн І.Г. Применение информационно-поисковых программ в ботанических исследованиях ... 98

Правила оформлення рукописей 113

CONTENTS

Preface 3

Zoology

Bokotey A.A. To the Lviv ornithofauna investigation 5

Guzii A.I., Bokotey A.A. Black-headed Gull in the upper reaches of Vereshchytsia river 16

Sverlova N.V. Fauna *Diplopoda* of Lviv and its environs 21

Melamud V.V. Oribatid mites (*Acariformes, Oribatei*) fauna of Vereshchytsia river food-lands 28

Susulovsky A.S. Predaceous nematodes (*Mononchidae, Nematoda*) of bottomland meadow Zalyvky in "Roztochia" preserve 33

Rizun V.B. Materials on the carabid beetles (*Coleoptera, Carabidae*) fauna of Roztochia and nature regions division of west of Ukraine 41

Yanytskyi T.P. *Buprestidae* (*Coleoptera*) fauna of Roztochia 47

Kharambura Ya.Y. Larvae of pterigota in the soils of "Roztochia" preserve 51

Botany

Zhyzhyn N.P., Kuziarin O.T. Behaviour tendencies of vascular plants species of the "Ukrainian Red Data Book" in the zones of influence of underground pumping-stations in Roztochia 56

- Klymyshyn O.S.* Condition of relict grass plants populations in Roztochia 65
Malynovskyi A.K. The analysis of modern extention of relict species in solving problems of flora history 69

Ecology

- Chornobai Yu.M., Zaletska O.Yu.* Organochemical and humus states of litters in leading types of forests in Roztochia 76
Chornobai Yu.M., Kharambura Ya.Y., Shcherbakova O.M. Dynamics of phytosaprophages communities in cast of Roztochia forests 86

Museum collections

- Klymyshyn O.S., Kulyk T.G.* Structure and state of botanical collections of the State Museum of Natural History 93

Informatics

- Malynovskyi A.K., Bronshtein I.G.* The application of information retrieval programmes in botanical investigations 98
Rules for manuscripts presentation 113

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Державний природознавчий музей

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
ДПМ НАН УКРАЇНИ

Том 11

Відповідальний редактор О.С.Климишин

Українською мовою

Комп'ютерний набір І.Б.Коновалова, І.Г.Бронштейн
Комп'ютерна верстка І.Г.Бронштейн

Адреса редакції:
290008 Львів, вул.Театральна, 18
Державний природознавчий музей НАН України
Телефон: (0322) 72-89-17

Підписано до друку 12.94. Здано до набору 12.94.
Формат 60×84/16. Папір друк. Ум. друк.арк. 70
Ум.фарбо-відб. 7,0 . Обл.вид.арк. 6,5 . Тираж 200 екз.
Зам. 95

Учбово-виробничі майстерні Львівського поліграфічного технікуму.
290004, м.Львів, вул.Винниченка, 12